

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р инж. Мартина Димитрова Печинова-Атанасова

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен
"доктор"

Автор на дисертационния труд: инж. Весела Цветанова Стоянова, редовен докторант към секция „Хидрологични прогнози“, департамент „Прогнози и научно обслужване“ в Националния институт по хидрология и метеорология“ (НИМХ), София.

Тема на дисертационния труд: „ПРИЛОЖЕНИЕ НА ХИДРАВЛИЧНИТЕ МОДЕЛИ В ПРОГНОЗИРАНЕ НА НАВОДНЕНИЯ И СЪЗДАВАНЕ НА КАРТИ ЗА ЗАПЛАХАТА ОТ НАВОДНЕНИЯ“

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед на Генералния директор на НИМХ № НД-04-3 от 22.01.2021 г. и решение на заседанието на научното жури от 4.02.2021 г. То е съобразено с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ) и Правилника на НИМХ по ЗРАСРБ. Становището е съставено от три части и заключение.

I. Кратко представяне на кандидата и проверка на материалите

Инж. Весела Цветанова Стоянова е завършила висше образование, степен магистър, професионална квалификация „Хидромелиоративно строителство“ през 2010 година в УАСГ, София. През 2012 г. постъпва в НИМХ София, като инженер-хидролог, а през 2019 е назначена на длъжност асистент. От тогава до сега се занимава с оперативна дейност по изготвяне на хидрологични прогнози. През периода 2012-2020 г. инж. Стоянова е завършила успешно редица курсове за повишаване на квалификацията, участвала е в 5 научни проекта и има 10 изнесени доклади и публикации. Владее добре английски език и притежава необходимите компютърни умения, свързани с обработка на данни, компютърна графика и хидроложко моделиране. Ползва редица софтурени продукти - AutoCAD, ArcGIS, Statistica NEC-RAS NEC-HMS и др

Проверката на представените материали показва, че кандидатът инж. Весела Цветанова Стоянова е изпълнила всички изисквания на чл. 6 на ЗРАСРБ, на Глава втора, раздел II от ППЗРАСРБ и на чл. 28 от Правилника на НИМХ по ЗРАСРБ.

II. Дисертационен труд**1. Актуалност на дисертационния труд**

В световен мащаб наводненията причиняват огромни икономически щети и загуби на човешки живот. В условията на доказани климатични промени в бъдеще се очаква увеличаване на честотата на екстремните климатични събития. В тази връзка е необходимо развитие на моделите за прогнозиране на опасността от наводнения, с цел намаляване на ефекта от тях върху човешкия живот и инфраструктурата.

Прогнозирането на наводненията и създаването на карти за заплахата от наводнения е от изключителна обществена значимост, тъй като е свързано както с редица дейности по управление на водните ресурси, така и с необходимостта от

предпазване и защита на населението и инфраструктурата при бедствени ситуации, предизвикани от наводнения.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал

В глава I е направен преглед на световния опит в областта на хидравличното моделиране. Представен е и досегашния опит на секция „Хидрологични прогнози“ в използването на хидравлични модели. Кандидатът е показал добро общо познаване на проблема и общ преглед на наличната литература и критичен анализ на научната информация.

3. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд

В глава II е направен преглед на теоретичните основи при хидравличното моделиране, като е акцентирано в по-голяма степен на приложните аспекти на моделирането. Направен е избор на хидравличен модел за изследване, район за моделиране и метод за получаване на данни за терена. В глава III подробно е описано създаването и прилагането на избрания хидравличен модел конкретно за избрания район на р. Черна и р. Бяла в град Смолян. В четвърта глава, представената методика е използвана за изготвяне на карти на заплахата от наводнения при различни сценарии. Приетата методика за изследване е избрана обосновано и съответства на поставената цел и задачите на дисертационния труд.

4. Приноси

Авторът на дисертацията инж. Весела Цветанова Стоянова е посочила 7 основни приноса - 4 са в групата на приносите с научно-фундаментален характер и 3 в групата с научно-приложен характер.

Приемам първите три приноса в категорията научно-фундаментални. Според мен, четвъртият принос от групата с научно-фундаментален характер, представен от докторантката, би следвало да се приеме по-скоро като научно-приложен, заедно с останалите 3 приноса в категорията научно-приложни постижения.

Посочените от автора 7 бр. приноси могат да се оценят като самостоятелно дело на докторанта.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Дадени са две заглавия на английски език, публикувани на научни конференции. Двете статии са в съавторство, като в едната публикация докторантката е на първо място.

Публикациите, като обем и съдържание, отразяват съществена част от постиженията на автора, представени в Дисертацията.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

III. Мнения, препоръки и бележки

Дисертационният труд е изготвен на добро ниво. Ще си позволя да направя някои несъществени критични бележки:

В библиографията биха могли да бъдат включени повече източници, свързани с хидроложкото и хидравличното моделиране, както в теоритичен аспект, така и в приложен аспект.

Глава 6, която касае дъждовните наводнения е по-скоро информативна. Дъждовните наводнения са изключително сложни за прогнозиране, особено в урбанизирани територии. Би следвало да се разгледа по-подробно генезиса на тези наводнения, както и факторите, които им влияят. Би било добре да се анализират по-добре входните данни и граничните условия. Не са много ясни и представените резултати.

Казаното до тук го предлагам и като препоръка за по-нататъшна работа на докторантката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От направената проверка на представените материали за конкурса не са констатирани нарушения в процедурата. Спазени са изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на НИМХ по ЗРАСРБ.

Имайки предвид качеството на представения дисертационен труд, посочените приноси и публикации, научните и научно-приложни резултати, оценявам работата на докторанта **ПОЛОЖИТЕЛНО** и препоръчвам на уважаемото "Научно жури" да присъди на инж. Весела Цветанова Стоянова образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование **5.Технически науки, професионално направление 5.7.Архитектура, строителство и геодезия (Инженерна хидрология, хидравлика и водно стопанство).**

София

ЧЛЕН НА ЖУРИТО.....
(доц.д-р инж. Мартина Печинова)